

‘Alle asbest de ovens uit!’

Hoe pak je als brancheorganisaties het onderwerp asbest aan binnen je sector? De koek- en broodsector kwam in 2014 negatief in de publiciteit door een incident waarbij asbest op brood terecht was gekomen. Versneld namen de brancheorganisaties maatregelen. Met een Handreiking Asbest, een aangepaste Arbocatalogus, een gratis asbest-quicksan en in goed contact met de Inspectie. ‘Onze doelstelling: alle asbest de ovens uit.’

Handreiking
De handreiking telt 56 pagina's. Je vindt hierin onder andere 'feiten en feits over asbest'. Het is een hulpmiddel om asbest in je bedrijf in kaart te brengen, het geeft aan hoe je risico's kunt beoordelen en welke maatregelen je kunt treffen. Ook handig: een asbestbeheersplan en een groot aantal foto's van asbesthoudende materialen in productie-apparatuur, installaties en gebouwen. De handreiking is geschikt voor elk type bakkersbedrijf.

Toch deed de Nederlandse Brood en bankbakkers Ondernemersvereniging (NBOV), die de kleinere, meer ambachtelijke bakkers vertegenwoordigt, in eerste instantie niet mee. 'Het is voor een kleine bakker in de praktijk bijna niet te doen om zo'n onderzoek zelf uit te voeren. We hadden behoefte aan een eenvoudiger instrument om onze leden te helpen', vertelt NBOV-voorzitter Jos den Otter.

Dialogo
Er werd een dialoog georganiseerd waarbij alle vak- en brancheorganisaties met elkaar aan tafel kwamen. 'Die dialoog was noodzakelijk', zegt Kannegieter. 'De consument maakt geen onderscheid tussen ambachtelijke en industriële bakkerijen – voor hem tellen alleen brood en banket in relatie tot gezondheid. 'Daarnaast', zegt VBZ-directeur Ton Baas, 'willen retailers, overheid en ngo's weten of jij je zaken op orde hebt, als het om asbest gaat. Dus je moet als branchegenoten de handen ineen slaan. Bovendien, medewerkers in onze sector moeten er zeker van zijn dat ze hun werk onder veilige

omstandigheden doen. Je kunt niet over de rug van je werknemers door blijven werken met je oude, afgeschreven oven, waar nog platen met asbest in zitten.'

De dialoog werd geformaliseerd in een zogenaamd Georganiseerd Overleg (GO), dat een gezamenlijke Werkgroep Asbest instelde. Deze werkgroep werkte de asbest-quickscan uit, die elke productlocatie in de branche nu gratis kan (laten) doen.

Quicksan

De scan wordt uitgevoerd door een in asbest gespecialiseerd en door de overheid gecertificeerd ingenieurs- en adviesbureau. Dit gaat op afspraak – bedrijven worden hiervoor telefonisch benaderd. Na de quickscan, die tussen de 1 en 4 uur duurt, afhankelijk van de grootte van het bedrijf, weet je als ondernemer of er asbesthoudende materialen in je procinstallaties, gebouwen en daaraan gebonden installaties aanwezig zijn. Ook wordt duidelijk welke risico's voor de gezondheid en de producten er zijn, en of je maatregelen moet nemen om het asbest te laten verwijderen.

De kosten van de quickscan zijn voor rekening van de Sociaal Fonds van het Bakkersbedrijf en de Zoetwaren. De actie loopt tot eind 2017. 'We hebben onze achterban gevraagd hoe ze tegenover de quickscan staan. Over dit instrument is wel iedereen enthousiast', vertelt Jos den Otter.

Aanspreken

Kun je als bedrijf ook vriendelijk bedanken voor het laten uitvoeren

van een quickscan? 'Dat kan', zegt VBZ-directeur Ton Baas. 'Maar wij zullen daar, als brancheorganisatie, de ondernemer wel op aanspreken. Ik zou het niet verstandig vinden. Je moet dan niet gek opkijken als binnenkort de Inspectie bij je voor de deur staat.'

Baas vertelt hoe zijn VBZ zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot een organisatie die bedrijven ondersteunt en helpt, maar ze ook, als dat nodig is, aanspreekt op hun (maatschappelijke) verantwoordelijkheid. 'Stel dat er weer een incident met asbest zou zijn – dat is dan simpelweg niet meer uit te leggen. Wij hebben nu als brancheorganisaties allerlei instrumenten ontwikkeld om asbest aan te pakken. Daarmee hebben we het werk van de Inspectie, waarmee we al jaren heel goed samenwerken, aanzienlijk vergemakkelijkt.'

Voorbeeld

'We zij als Inspectie SZW erg blij met dit initiatief in de koek- en broodsector', zegt Wies Hontelez, programma-manager bij de Inspectie SZW. 'Het is een mooi voorbeeld van hoe werkgevers- en werknemersorganisaties gezamenlijk hun verantwoordelijkheid nemen om werknemers in de branche te beschermen tegen gezondheidsrisico's. Het asbestprobleem speelt overigens niet alleen in deze sector. Er zijn meer sectoren waar men te maken heeft met oude installaties of apparatuur waar asbest in is verwerkt. Het zou mooi zijn als deze sectoren kennisnemen van het initiatief binnen de koek- en broodsector en het voorbeeld volgen. Zodat

binnen een aantal jaren niet alleen bakovens vrij zijn van asbest, maar de hele industriële sector.'

Datum

'De volgende stap is wat ons betreft dat we meer gaan opereren zoals bijvoorbeeld de BOVAG dat doet in de mobiliteitssector. Daarbij kun je denken aan geregelde kwaliteitscontroles en een keurmerk', zegt Ton Baas.

NVB-directeur Wim Kannegieter sluit zich daarbij aan. 'Onze doelstelling is: alle asbest de ovens uit. Dat is overigens bij het overgrote deel van de Nederlandse industriële bakkerijovens allang het geval. Ik vind dat we er als sectoren bij gebaat zijn als de overheid in onderling overleg met de brancheorganisaties een datum zou vaststellen dat die doelstelling behaald moet zijn. Die datum mag ambities en moet realistisch zijn. Dan hebben we daar geen enkele moeite mee.'

Het asbestprobleem in de bakkerijsector concentreert zich op de bakovens. Ovens die voor 1994 zijn gebouwd, kunnen asbest bevatten. Dat kan vrijkomen als er, bij de hoge temperaturen tot 380 graden, bijvoorbeeld een scheur komt in het isolatiemateriaal. Ovens van na 1994 mogen geen asbest meer bevatten. Bij de asbest-quicksan zoals die door de branche- en vakverenigingen wordt aangeboden, wordt ook de werkomgeving waarin de ovens worden gebruikt, gecontroleerd op asbest.